
Programozás alapjai II.
(11. ea) C++
STL algoritmusok

Szeberényi Imre, Somogyi Péter

BME IIT

<szebi@iit.bme.hu>

MŰEGYETEM 1782

Előző óra összefoglalása

- Kivételkezelés
 - működés részletei,
 - hatása az objektumok élettartamára
 - Konstruktorban, destruktorban
- Létrehozás/megsemmisítés működésének felhasználása (pl. fájlkezelés, zárolás)
- STL bevezető (tárolók)

Létrehozás/megsemm. példa

// Halak és cápák példában tudni szeretnénk a halak számát:

```
class Halor {
    static int darab; // darabszám nyilvántartása.
public:
    // Új példány jön létre, növel
    Halor() { darab++; }
    // Darabszám lekérdezése
    static int getDarab() { return darab; }
    // Példány megszűnik
    virtual ~Halor() { darab--; }
};

int Halor::darab = 0;

class Hal : public Obj, Halor { ..... };
...
std::cout << Halor::getDarab();
```

STL tárolók összefoglalása

- A tárolók nem csak tárolják, hanem "birtokolják is az elemeket"
 - elemek létrehozása/megszüntetése/másolása
- Két fajta STL tároló van:
- Sorozat tárolók (vector, list, deque)
 - A programozó határozza meg a sorrendet:
- Asszociatív tárolók (set, multiset, map, multimap)
 - A tároló határozza meg a tárolt sorrendet
 - Az elemek egy kulccsal érhetőek el.

STL tárolók összefoglalása /2

- `vector<T, Alloc>`
- `list<T, Alloc>`
- `deque<T, Alloc>`
- `map<Key, T, Cmp, Alloc>`
- `set<Key, Cmp, Alloc>`
- `stack<T, deque>`
- `queue<T, deque>`
- `priority_queue<T, vector, Cmp>`

Tárolók fontosabb műveletei

	Konstr. destr. op=	Ite-rá-to-rok	size	capacity	max_size	empty	resize	front	back	op []	at	assign	insert	erase	swap	clear	push_front	pop_front	push_back	pop_back
vector	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+
deque	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
list	+	+	+		+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+
set	+	+	+		+	+							+	+	+	+				
multiset	+	+	+		+	+							+	+	+	+				
map	+	+	+		+	+				+			+	+	+	+				
multimap	+	+	+		+	+							+	+	+	+				

Ma

- Adapter tervezési minta (ism.)
- STL algoritmusok
- Korábbi példa továbbfejlesztése
 - STL tároló használata
 - STL iterátor használata
 - Egy tipikus viselkedési minta és megvalósítása
 - Observer

std::vektor → *labor::Array*

- *labor::Array* (9. labor, /gen_array_iter3/):
 - fix méretű (*maxsize*)
 - van aktuális mérete (*sz*)
 - *van at()*, de nyújtja a tömböt (*maxsize*-ig)
 - nincs *operator[]*
 - van iterátora (*iterator*)
 - konstruktorai a konténereknél megszokottak
 - van *operator=*
- *std::vector*:
 - minden van, de nem nyújtja a tömböt az *at()*, de dinamikusan képes növekedni (*push_back*)

Egy lehetséges megvalósítás #1

```
template <typename T, size_t maxsiz = 6>
struct Array : public std::vector<T> {
    Array(size_t n = 0, const T& value = T())
        :std::vector<T>::vector(n, value) {}

    template <class Iter>
    Array(Iter first, Iter last)
        :std::vector<T>::vector(first, last) {}

    T& at(size_t i) {
        if (i < maxsiz && i >= std::vector<T>::size())
            std::vector<T>::resize(i+1);
        return std::vector<T>::at(i);
    }

    const T& at(size_t i) const {
        return std::vector<T>::at(i);
    }
}
```

Egy lehetséges megvalósítás #2

```
private:  
    T& operator[](size_t i);  
  
    const T& operator[](size_t i) const {  
        ...  
    };
```

std::vector minden tagfüggvénye az öröklés révén publikálva, a nem megfelelőeket módosított működéssel megvalósítottuk.

Ha nem jó, lehet privát örökléssel is, ekkor minden fv-hez kell interfész. Ekkor a kompatibilitás elveszik!

Szóba jöhet még a tartalmazás (delegálás) is.

Delegálással (tartalmazással) #1

```
template <typename T, size_t maxsiz = 6>
class Array {
    std::vector<T> vec;
public:
    Array(size_t n = 0, const T& value = T())
        : vec(n, value) {}

    template <class Iter>
    Array(Iter first, Iter last) : vec(first, last) {}

    T& at(size_t i) {
        if (i < maxsiz && i >= vec.size())
            vec.resize(i+1);
        return vec.at(i);
    }

    const T& at(size_t i) const { return vec.at(i); }
```

Delegálással (tartalmazással) #2

```
size_t size() const { return vec.size() };

size_t capacity() const { return vec.capacity() };
...
typedef typename std::vector<T>::iterator itarator;

iterator begin();

iterator end();
};
```

Apróbb működési különbségek #1

```
template <typename T, size_t maxsiz = 6>
struct Array : public std::vector<T> {
    Array(size_t n = 0, const T& value = T())
        :std::vector<T>::vector(n, value) {}
    // nagyobb lehet maxsiz-nél
    // nincs maxsiz-ig lefoglalva

    // módosítás:
    Array(size_t n = 0, const T& value = T())
        :std::vector<T>::vector(std::min(n,maxsiz), value) {
        std::vector<T>::reserve(maxsiz);
    }
}
```

Apróbb működési különbségek #2

```
template <typename T, size_t maxsiz = 6>
    template <class Iter>
        Array(Iter first, Iter last)
            :std::vector<T>::vector(first, last) {}
// nagyobb lehet maxsiz-nél
// nincs maxsiz-ig lefoglalva

// módosítás:
    template <class Iter>
        Array(Iter first, Iter last)
            :std::vector<T>::vector(first, last) {
                if (std::vector<T>::size() > maxsiz)
                    std::vector<T>::resize(maxsiz);
                else
                    std::vector<T>::reserve(maxsiz);
            }
}
```

https://git.ik.bme.hu/Prog2/eloadas_peldak/ea_11 → `vetor2gen_array_adapter`

Algoritmusok <algorithm>

- Nem módosító sorozatműveletek
- Sorozatmódosító műveletek
- Rendezés, rendezett sorozatok műveletei
- Halmazműveletek
- Kupacműveletek
- Minimum, maximum
- Permutációk

Nem módosító műv.

- `for_each(first, last, fn)`
- `find(first, last, val),`
- `find_if(first, last, un_pred)`
- `find_end(f1, l1, f2, l2, un_pred),`
- `find_first_of(f1, l1, f2, l2, un_pred),`
- `adjacent_find(first, last, bin_pred)`
- `count(first, last)`
- `count_if(first, last, un_pred)`
- `mismatch(f1, l1, f2, l2, bin_pred) // ret: pair`
- `equal(f1, l1, l2, bin_pred)`
- `search(f1, l1, f2, l2, bin_pred)`
- `search_n(f, l, count, val, bin_pred)`

1. Példa: *count_if*

```
template <class InIterator, class UnPredicate >
ptrdiff_t count_if(InIterator first, InIterator last,
                  UnPredicate pred ) {
    ptrdiff_t ret = 0;
    while (first != last)
        if (pred(*first++)) ++ret;
    return ret;
}
```

```
int v[] = { 11, 2, 3, 32, 21, 15 } ;
bool IsOdd(int i) { return ((i%2)==1); }
cout << count_if (v, v+6, IsOdd); // az int* is iterator!
```

2. Példa: *adjacent_find*

```
template <class FwIterator, class BinPredicate >
FwIterator adjacent_find(FwIterator first,
    FwIterator last, BinPredicate pred ) {
    if (first != last) {
        FwIterator next=first;
        ++next;
        while (next != last)
            if (pred(*first++, *next++))
                return first;
    }
    return last;
}
```

3. *Példa: mismatch*

```
template <class Iter1, class Iter2, class BinPred>
pair<Iter1, Iter2> mismatch(Iter1 first1, Iter1 last1,
                          Iter2 first2, BinPred pred) {
    while (first1 != last1) {
        if (!pred(*first1,*first2))
            break;
        ++first1; ++first2;
    }
    return make_pair(first1, first2);
}
```

Sorozat módosító műv.

- `copy()`
- `copy_backward()`
- `swap()`, `iter_swap()`
- `swap_ranges()`
- `replace()`
- `replace_if()`
- `replace_copy()`
- `replace_copy_if()`
- `fill()`, `fill_n()`
- `generate()`
- `generate_n()`
- `partition()`
- `stable_partition()`
- `remove()`
- `remove_if()`
- `remove_copy()`
- `remove_copy_if()`
- `unique()`
- `unique_copy_if()`
- `reverse()`
- `reverse_copy()`
- `rotate()`, `rotate_copy()`
- `random_shuffle()`
- `transform()`

Rendezés, rend.sor. műv., halmaz

- `sort()`, `stable_sort()`, `partial_sort()`
- `partial_sort_copy()`
- `nth_element()`
- `lower_bound()`, `upper_bound()`
- `equal_range()`
- `binary_search()`
- `merge()`
- `inplace_merge()`
- `includes()`
- `set_union()`, `set_intersection()`, `set_difference()`
- `set_symmetric_difference()`

Kupac, min, max, permut.

- `make_heap()`
- `push_heap()`
- `pop_heap()`
- `sort_heap()`
- `min()`, `max()`
- `min_element()`, `max_element()`
- `lexicographical_compare()`

- `next_permutation()`
- `prev_permutation()`

4. példa

```
int v[] = {10,20,30,30,20,10,10,20};  
int *ip = adjacent_find(v, v+8); // a pointer is iterator!  
vector<int> iv(v, v+8);  
vector<int>::iterator it;  
it = adjacent_find(iv.begin(), iv.end()); // első ismétlődés  
it = adjacent_find(++it, iv.end()); // második ism.  
  
it = adjacent_find(iv.begin(), iv.end(), greater<int>());
```

predikátum

Függvényobjektumok <functional>

unary_function, binary_function †

```
template <class Arg, class Result>
struct unary_function {
    typedef Arg argument_type;
    typedef Result result_type;
};
struct Valami : public unary_function<int, bool> {
    .....
}; .....
Valami::argument_type .....
Valami::result_type .....
.....
```

† C++17-től megszűnik helyette function template és lambda

Predikátumok és aritm. műv.

- equal_to,
- not_equal_to,
- greater, less,
- greater_equal,
- less_equal
- logical_and,
- logical_or
- logical_not

- plus
- minus
- multiplies
- divides
- modulus
- negate

Lekötők, átalakítók †

- `bind2nd()`
- `bind1st()`
- `mem_fun()`
- `mem_fun_ref()`
- `prt_fun()`
- `not1()`
- `not2()`

- `binder1st`
- `binder2nd`
- `mem_fun1_ref_t`
- `mem_fun1_t`
- `mem_fun_ref_t`
- `mem_fun_t`
- `unary_negate`
- `binary_negate`

† C++17-től megszűnik helyette `bind` és `lambda`

5. példa

```
int v[] = {10,20,30,30,20,10,10,20};
```

predikátum

```
cout << count_if(v, v+8, bind2nd(less<int>(), 11));
```

lekötő

hasonlító
függvény

† C++17-től megszűnik helyette bind és lambda

6. példa

```
bool odd(int i) { return i&1; } ....
```

```
int v[] = {10,20,15,35,92}; vector<int> iv(v, v+5);  
make_heap(iv.begin(), iv.end());  
print(iv); // 92, 35, 15, 10, 20,  
sort_heap(iv.begin(), iv.end());  
print(iv); // 10, 15, 20, 35, 92,
```

Print template

```
vector<int>::iterator it =  
    remove_if(iv.begin(), iv.end(), odd);  
iv.erase(it, iv.end());  
print(iv); // 10, 20, 92,
```

7. példa

```
int pow(int i) { return i*i; } ....
```

```
int v[] = {1,2,5,7,10}; vector<int> iv(v, v+5);  
transform(iv.begin(), iv.end(), iv.begin(), pow);  
print(iv); // 1, 4, 25, 49, 100,
```

```
iv.pop_back(); iv.pop_back();  
do {
```

```
    print(iv);
```



```
1, 4, 25,  
1, 25, 4,  
4, 1, 25,  
4, 25, 1,  
25, 1, 4,  
25, 4, 1,
```

```
} while (next_permutation(iv.begin(), iv.end()));
```

8. példa: Szavak gyakorisága

```
// Szavakat olvasunk, de eldobjuk a számjegyeket  
bool isDigit(char ch) { return isdigit(ch) != 0; }
```

```
map<string, int> szamlalo;  
string szo;  
while (cin >> szo) {  
    string::iterator vege =  
        remove_if(szo.begin(), szo.end(), isDigit);  
    szo.erase(vege, szo.end());  
    if (!szo.empty())  
        szamlalo[szo] += 1;  
}
```

Szavak gyakorisága /2

```
// Kiírjuk a szavakat és az előfordulási számot.  
// Betesszük egy vektorba a szavakat.  
// A map miatt rendezett.
```

```
vector<string> szavak;  
cout << "Szavak gyakorisaga:" << endl;  
for (map<string, int>::iterator it = szamlalo.begin();  
      it != szamlalo.end(); it++) {  
    cout << it->first << ": " << it->second << endl;  
    szavak.push_back(it->first);  
}
```

Szavak gyakorisága /3

```
// Kiírjuk a szavakat a vektorból.
```

```
// Fordítva is lerendezzük.
```

```
cout << "Szavak rendezve:" << endl;  
ostream_iterator<string> out_it(cout, ",");  
copy(szavak.begin(), szavak.end(), out_it);
```

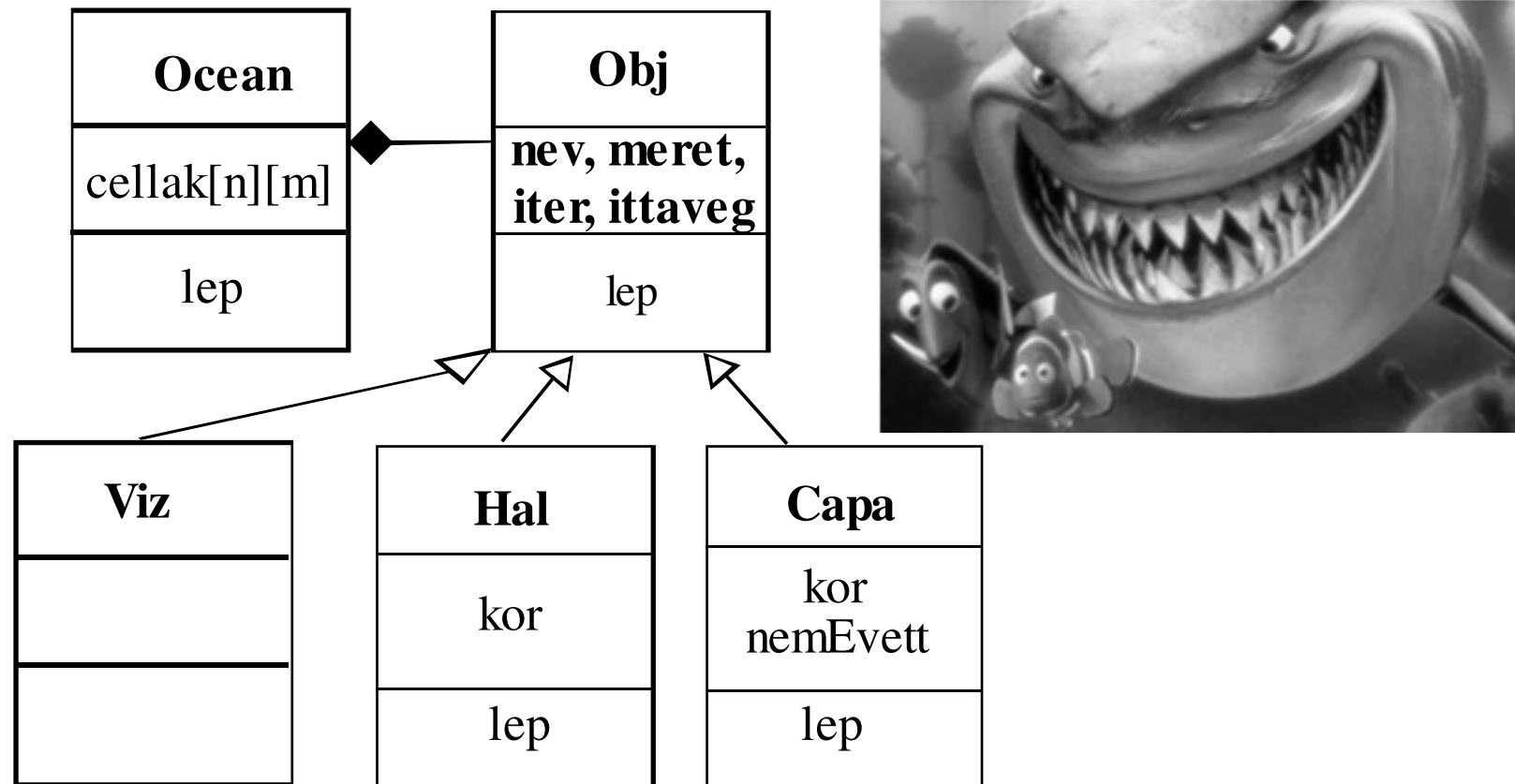
```
cout << endl << "Szavak fordítva:" << endl;  
sort(szavak.begin(), szavak.end(), greater<string>());
```

```
copy(szavak.begin(), szavak.end(), out_it);
```

https://git.ik.bme.hu/Prog2/eloadas_peldak/ea_11 → szostatisztika

Működés leírása

A statikus modell önmagában nem elegendő

Ocean::lep()

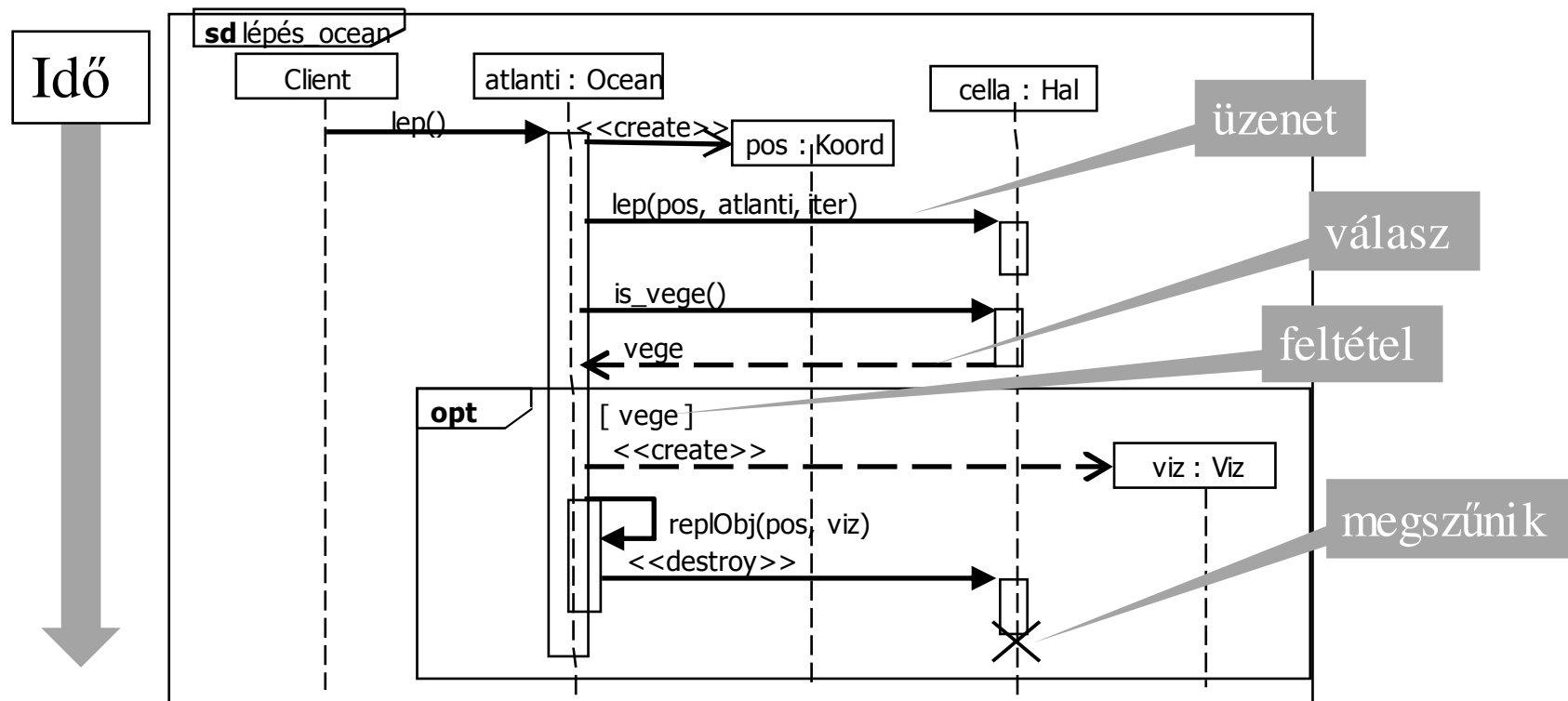
```
/// Egy iterációs lépés
void Ocean::lep() {
    iter++;
    for (int i = 0; i < MaxN; i++)
        for (int j = 0; j < MaxM; j++) {
            Koord pos(i, j);
            cellak[i][j]->lep(pos, *this, iter);
            // hullák begyűjtése
            if (cellak[i][j]->is_vege())
                replObj(pos, new Viz);
        }
}

// Objektum törlése és pointer átírása
void Ocean::replObj(Koord& pos, Obj* o) {
    delete cellak[pos.i][pos.j];
    cellak[pos.i][pos.j] = o;
}
```

Szekvenciadiagram

```
Koord pos(i, j);  
cellak[i][j]->lep(pos, *this, iter);  
if (cellak[i][j]->is_vege())  
    replObj(pos, new Viz);
```

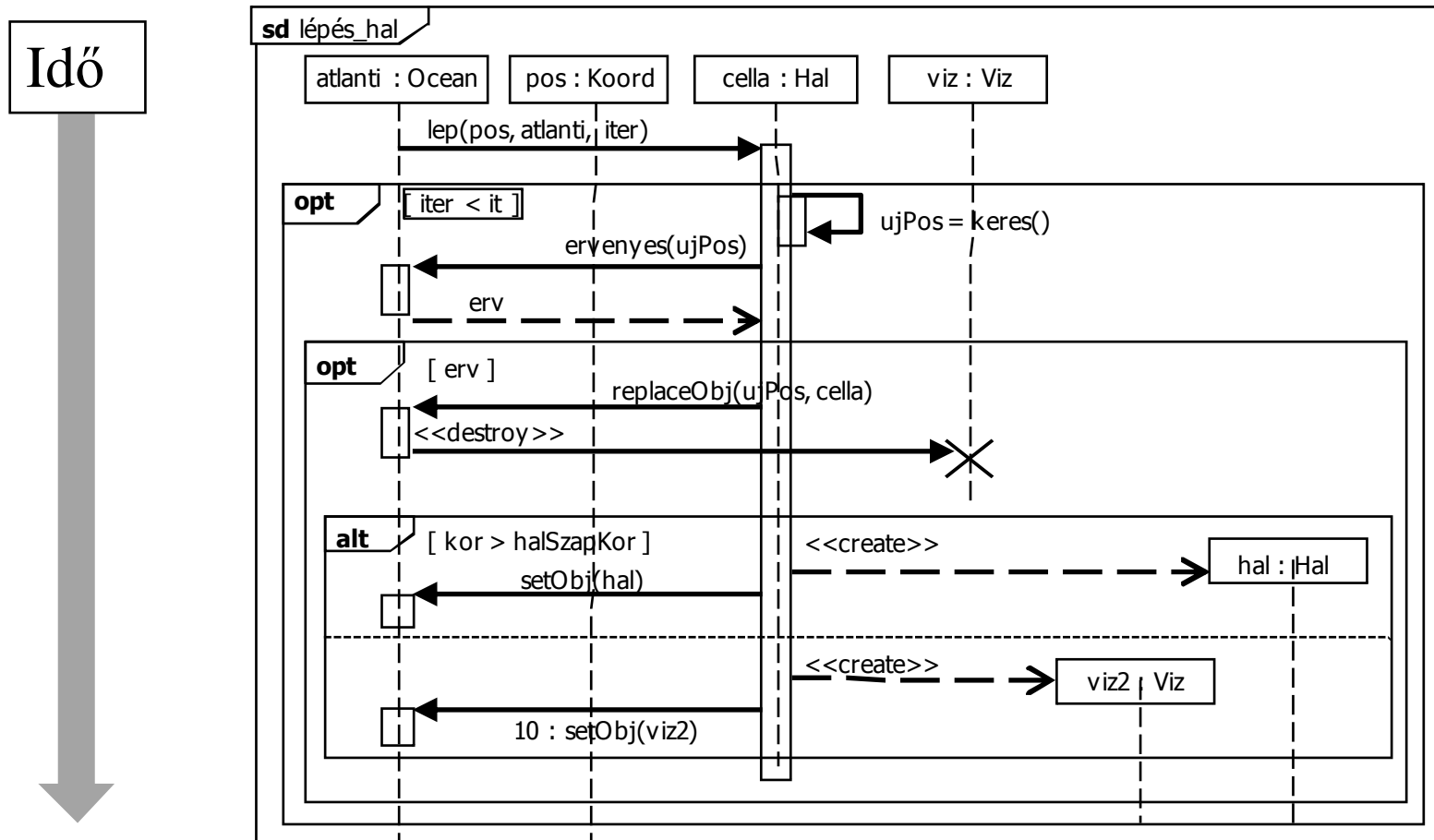
Objektumok közötti
üzenetváltások időbeli
lefolysását szemlélteti.

Hal::lep()

```
/// Hal viselkedése
void Hal::lep(const Koord& pos, Ocean& oc, int it){
    if (iter >= it) return;
    iter = it;
    kor++;
    Koord ujPos = keres(pos, oc);
    if (oc.ervenyes(ujPos)) {
        oc.replObj(ujPos, this);
        Obj* o;
        if (kor > halSzapKor)
            o = new Hal(*this);
        else
            o = new Viz;
        oc.setObj(pos, o);
    }
}
```

Hal::lep() szekvenciadiagramja

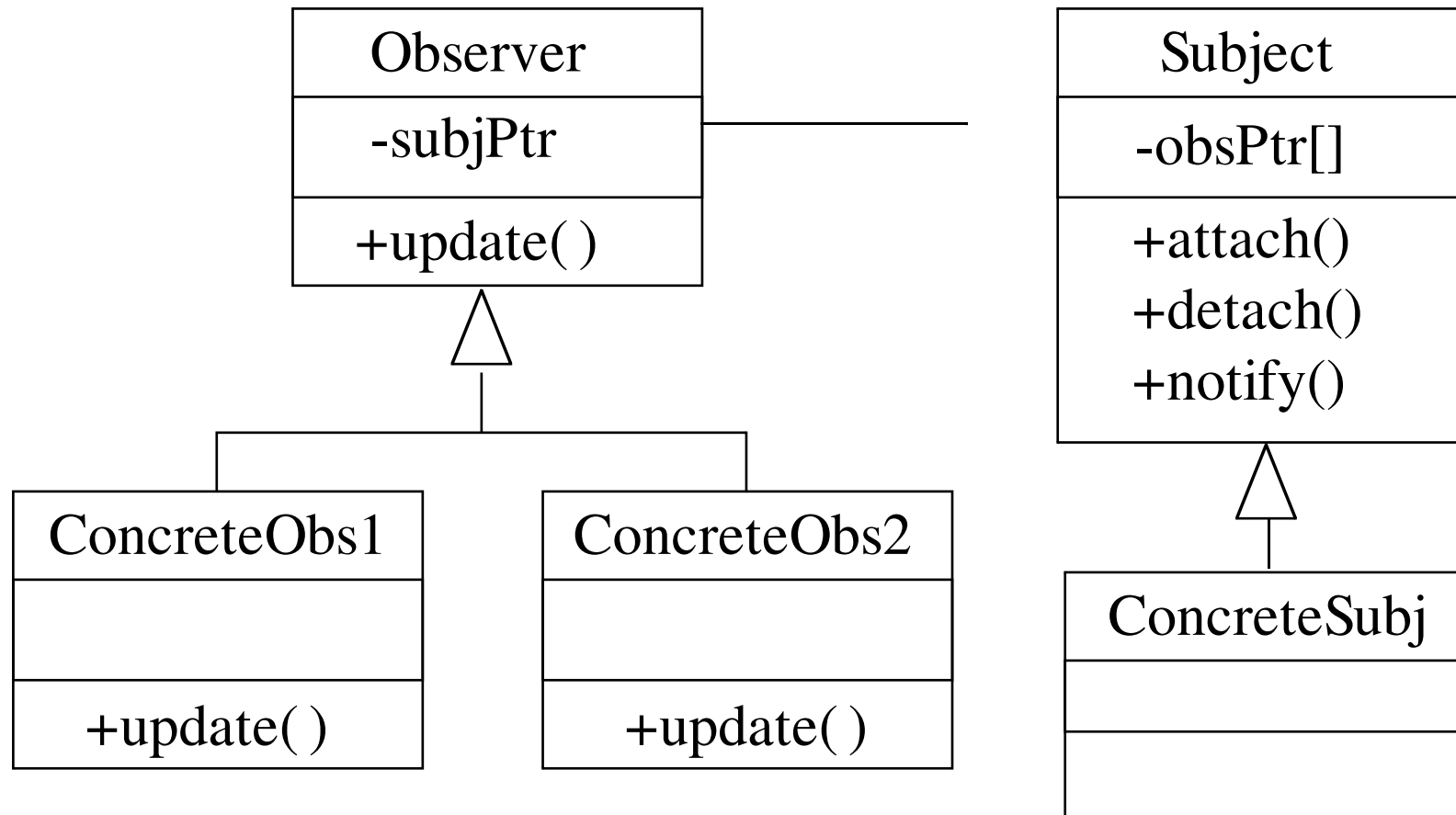
Cáпали és Cápeti

Feladat

- Egészítsük ki a korábbi modellünket:
 - Az állatvédők tudni akarják, hogy mekkora utat tesz meg élete során Cápeti, a cápa.
 - A tengerbiológusok tudni akarják, hogy hányszor szaporodik Cápeti.
 - Dokumentum film készül Cápeti útjáról.
- Kérdések:
 - Tegyük 3 jeladót Cápeti nyakába?
 - 1 jeladó jelezen mindenkinek?

Observer terv. minta

Subject osztály

```
class Subject {  
    set<Observer*> obs; // observerek pointerre  
public:  
    void attach(Observer* os);  
    void detach(Observer* os);  
    void notify(int reason);  
    virtual ~Subject();  
};
```

Observer osztály

```
class Observer {
    Subject *subj;           // megfigyelt objektum
public:
    Observer(Subject* subj);
    virtual void update(Subject* subj,
                        int reason);
    virtual ~Observer();
};
```

Subject tagfüggvényei /1

```
void Subject::attach(Observer *o) {
    obs.insert(o);
}
void Subject::detach(Observer *o) {
    obs.erase(obs.find(o));
}
Subject::~~Subject() {
    notify(0);          // jelzi, hogy megszűnt
}
```

Subject tagfüggvényei /2

```
// minden figyelőt értesít a változásról
void Subject::notify(int reason) {
    for (std::set<Observer*>::iterator it =
        obs.begin(); it != obs.end(); it++ )
        (*it)->update(this, reason);
}
```

Observer tagfüggvényei

```
Observer::Observer(Subject *subj) :subj(subj){
    subj->attach(this);
}
void Observer::update(Subject* subj, int reason) {
    if (reason == 0)
        this->subj = 0;        // megszűnt: nem figyel
}
Observer::~~Observer() {
    if (subj != 0)            // van még kit figyelni ?
        subj->detach(this);
}
```

Figyelt cápa

```
class FigyeltCapa :public Capa,  
                  public Subject {  
    Koord lastPos;  
public:  
    Koord getpos() const { return lastPos; }  
    void lep(Koord pos, Ocean& oc, int it);  
};
```

Cápafigyelő

//A példában minden ebben az osztályban, de
// a célszerűen több figyelő kellene.

```
class CapaFigyelo : public Observer {  
.....  
public:  
    CapaFigyelo(FigyeltCapa *fc);  
    int getkor() const;        // kor lekérdezése  
    int getehes() const;      // éhség lekérdezése  
    int getszapor() const;    // szaporulat lekérdezése  
    void update(Subject *subj, int oka);  
    void ut(std::ostream& os);  
};
```

CapaFigyelo::update()

```
void CapaFigyelo::update(Subject *subj, int oka) {
    if (oka != 0) {
        // Tudjuk, hogy figyelt cápára mutató poi, ezért konvertálunk
        FigyeltCapa *fc = dynamic_cast<FigyeltCapa*>(subj);
        // Biztonságból ellenőrizzük a down cast eredményét
        if (fc == 0) throw std::runtime_error("bad_cast: Figyelt");
        kor = fc->getkor();
        ehes = fc->getehes();
        szapor = fc->getszapor();
        utvonal.push_back(fc->getpos());
    }
    // Alaposztály update: megszünteti a regisztrációt, ha kell
    Observer::update(subj, oka);
}
```


Figyelés indítása

```
FigyeltCapa *capeti = new FigyeltCapa;
CapaFigyelo mester(capeti);
CapaFigyelo filmes(capeti);
CapaFigyelo biologus(capeti);
....
cout << "Capeti kora:" << mester.getkor() << endl;
cout << "Capeti utodai:" << biologus.getszapor() << endl;
cout << "Capeti utja:";
filmes.ut(cout);
cout << endl;
```

Eredmény

Capeti kora:52

Capeti utodai:46

Capeti utja:

(2,5) (1,5) (0,5) (0,6) (0,6) (0,7) (0,7) (0,8) (0,8) (0,9) (0,9) (0,10) (0,10)
(0,11) (0,11) (0,12) (0,12) (0,13) (0,13) (0,14) (0,14) (0,15) (0,15) (0,16)
(0,16) (0,17) (0,17) (0,18) (0,18) (0,19) (0,19) (0,20) (0,20) (0,21) (0,21)
(0,22) (0,22) (0,23) (0,23) (0,24) (0,24) (0,25) (0,25) (0,26) (0,26) (0,27)
(0,27) (0,28) (0,28) (0,29) (0,29) (0,30) (0,30) (0,31) (0,31) (0,32) (0,32)
(0,33) (0,33) (0,34) (0,34) (0,35) (0,35) (0,36) (0,36) (0,37) (0,37) (0,38)
(0,38) (0,39) (0,39) (1,39) (1,39) (2,39) (2,39) (3,39) (3,39) (4,39) (4,39)
(5,39) (5,39) (6,39) (6,39) (7,39) (7,39) (8,39) (8,39) (9,39) (9,39) (8,39)
(8,38) (7,38) (6,38) (5,38) (5,38) (4,38)/

https://git.ik.bme.hu/Prog2/eloadas_peldak/ea_11 → SharskAndFishes2